

Til pårørende

Når en af dine nærmeste dør

Sydvestjysk Sygehus

Indhold

Når en af dine nærmeste dør	3
Afsked med den døde	3
Obduktion	4
Kapellets åbningstider	5
Bedemand	6
Udlevering af ejendele	6
Anmeldelse af dødsfald	6
Begravelse eller bisættelse	7
Det praktiske omkring begravelsen/bisættelsen	8
Dødsannonce	8
Gravsted	8
Gravsten	8
Urnenedsættelse	8
Økonomi - Forsikring - Skifteret	8
Økonomi	8
Forsikring	9
Skifteretten	9
Sorg	9
Andre former for hjælp	12
Litteratur	12

Når en af dine nærmeste dør

I denne information kan I finde nogle af svarene på de mange praktiske og følelsesmæssige spørgsmål, der kan opstå, når ens nærmeste dør. I kan også læse om den sorg, som følger med et dødsfald.

Hvis I har yderligere spørgsmål, er I velkomne til at kontakte personalet på afdelingen. I kan ringe til Informationen på Sydvestjysk Sygehus på telefon 7918 2000, så stiller de jer om til pågældende afdeling.

Afsked med den døde

Når en patient er død, gør plejepersonalet afdøde i stand. Som pårørende er I meget velkomne til at hjælpe med at gøre afdøde i stand sammen med personalet. For nogle pårørende er det betydningsfuldt at deltage, hvor andre ikke ønsker det. Beslutningen er helt op til jer som pårørende. Afdøde får enten hospitalstøj eller eget tøj på.

Hvis I senere ønsker, at afdøde skal ikklædes andet tøj, kan bedemanden sørge for dette.

For nogen pårørende har det stor betydning, hvilket tøj patienten ikklædes. Nogle vil gerne have, at det er tøj, der har haft betydning for den afdøde, og som det derfor føles rigtigt, at afdøde har på.

Hvis det er muligt, bliver afdøde på afdelingen, indtil I har taget afsked.

Når lægen har tilset afdøde, bliver vedkommende kørt til en stue et andet sted i huset en såkaldt 6-timers stue, hvor der igen foretages syn af en læge efter 6 timer. Hvis I ikke fik taget afsked på afdelingen, kan I bede personalet på afdelingen om at være behjælpelig med en fremvisning på denne 6-timers stue.

Når en læge har synet afdøde i 6-timers stuen, bliver vedkommende kørt til en stue i sygehusets kapel. Transporten til kapellet foregår gennem sygehusets kældergang. Afdøde bliver kørt tildækket i sengen til kapellet.

I kapellet bliver afdøde lagt på et leje i et køligt rum indtil begravelsen/bisættelsen. Afdøde bliver hele tiden behandlet med respekt og omsorg.

Det er muligt at se afdøde i kapellet. Både i forbindelse med afhentning til begravelsen/bisættelsen og inden da. Besøg i kapellet aftales med personalet i kapellet. I særlige tilfælde kan der dog være begrænsninger på fremvisninger.

Obduktion

En obduktion kan give svar på dødsårsagen, og bliver kun aktuel, hvis lægen mener, at det er hensigtsmæssigt

eller hvis en offentlig myndighed begærer obduktion (f. eks. politiet).

Hvis den afdøde ikke har givet samtykke til obduktion i løbet af sit sygdomsforløb, vil nærmeste pårørende blive bedt om samtykke til den lægevidenskabelige obduktion. En obduktion, som er begæret af offentlig myndighed, har pårørende ikke indflydelse på.

Ved langt de fleste forventede dødsfald foretages ikke obduktion.

Har du som pårørende spørgsmål angående obduktion, kan man henvende sig til afdelingen.

I de tilfælde hvor der foretages obduktion, kan resultatet af denne indhentes af nærmeste pårørende hos afdødes praktiserende læge.

Hvis afdøde har testamenteret sit legeme til et universitet, kan pårørende ikke ændre denne beslutning.

Kapellets åbningstider

Hverdage kl. 08.00 15.00

Esbjerg: 7918 2456

Grindsted: 7918 9584 (spørg efter kapelbetjenten)

Bedemand

Efter afskeden med afdøde anbefales det at tage kontakt til en bedemand, som er behjælpelig med det videre forløb. Du kan læse mere på www.bedemand.dk
Her finder du kontaktoplysninger på lokale bedemænd eller du kan finde dem i telefonbogen og i den lokale ugeavis.

Udlevering af ejendele

Afdødes tøj og andre personlige ejendele udleveres til nærmeste pårørende. Værdigenstande (ur, smykker, nøgler, penge, kreditkort m.m.) skal dog opbevares på sygehuset, indtil Skifteretten har udstedt skifteretsattest. Værdigenstandene bliver opbevaret aflåst.

Når skifteretten har godkendt, at ejendele må udleveres, kan I henvende jer i sygehusets Information, som vil være behjælpelig med at fremskaffe disse. Der skal medbringes en attest fra Skifteretten.

Anmeldelse af dødsfald

I kan selv anmelde dødsfaldet, men almindeligvis sker det gennem en bedemand.

Hvis I selv vil anmelde dødsfaldet, skal det ske til kirkekontoret i afdødes bopæls sogn. Dette skal ske senest 2 hverdage efter dødsfaldet.

Præsten/kirkekontoret udfylder dødsanmeldelsen, og underretter kommunen og Skifteretten.

Hvis afdøde ingen pårørende har, er det afdødes bopælskommune, der skal anmelde dødsfaldet. I særlige tilfælde dækker kommunen udgiften til begravelsen/bisættelsen.

Begravelse eller bisættelse

Ved en begravelse sænkes kisten med afdøde ned i graven på kirkegården.

Ved en bisættelse bliver afdøde brændt i kisten. Asken samles i en urne, der sættes ned på en kirkegård eller begravelsesplads.

Hvis I har særlige ønsker, skal I ansøge Kirkeministeriet om tilladelse.

Ved både begravelse og bisættelse kan der holdes en højtidelighed i en kirke eller et kapel alt efter afdødes og jeres ønsker.

- Begravelseshandlingen skal normalt finde sted senest 8 dage efter dødsfaldet. Hvis afdøde er medlem af folkekirken, kan en præst medvirke ved højtideligheden.
- Er afdøde medlem af et andet trossamfund kan en imam, præst eller lignende derfra foretage handlingen.

- Er afdøde ikke medlem af et anerkendt trossamfund, kan en ceremoni en såkaldt borgerlig begravelse eller bisættelse holdes i et kommunalt kapel.

Det praktiske omkring begravelsen/bisættelsen

En bedemand kan være behjælpelig med planlægning og forberedelse af begravelsen/bisættelsen.

Dødsannonce

Hvis I ønsker det, kan I sætte en annonce i avisen; dette hjælper bedemanden almindeligvis også med.

Gravsted

Der findes flere former for gravsteder. I er velkomne til at besøge kirkegården og se mulighederne.

Gravsten

Bestilles hos en stenhugger.

Urnedesættelse

I kan aftale med kirkegårdslederen, at I får besked, når urnen sættes i jorden, så I har mulighed for at deltage ved urnedesættelsen.

Økonomi - Forsikring - Skifteret

Økonomi

Alle konti lukkes, når en kontoindehaver dør.

Dette gælder også fælleskonti.

Forsikring

Hvis dødsfaldet skyldes en ulykke, skal det anmeldes til afdødes forsikringsselskab.

Skifteretten

Skifteretten bliver automatisk underrettet om dødsfald og kontakter de pårørende og sørger for at opgøre formue, evt. gæld og fast ejendom.

Sorg

Sorg er ikke en sygdom, som skal helbredes, men en naturlig reaktion hos den, der har mistet en nær person. Man kan sige, at sorg er kærlighed, der er blevet hjemløs.

Alle mennesker reagerer forskelligt på sorgen, og det er naturligt at være ude af sig selv eller reagere anderledes, end man plejer.

At miste et menneske, I har været knyttet til, vil lige meget, hvordan relationen har været, skabe en reaktion.

Sorg har mange ansigter og vækker forskellige følelser, som igen er forskellige fra menneske til menneske. Mange spekulerer over, om man reagerer rigtigt.

Der findes ingen opskrift, og der er intet "rigtigt" eller "forkert".

Når et dødsfald er sket, stilles vi ansigt til ansigt med både skræmmende og forvirrende følelser og måske også fysiske symptomer.

Følelserne og symptomerne er forskellige og kan omfatte:

- Tomhed
- Træthed
- Søvnbesvær
- Nedtrykthed
- Vrede
- Lettelse
- Selvkritik
- Skyld
- Selvmedlidenhed

For mange efterladte kommer erkendelsen af det uigenkaldelige tab gradvist, og sorgen kan i en periode føles meget dyb og helt uudholdelig.

At lære at leve med sit tab er en proces, der varer ved. Nogle dage kan være lettere end andre at komme igennem, mens andre dage kan føles næsten uudholdelige.

Sorg kan beskrives som den proces, hvor man i eget tempo prøver at leve uden den man har mistet.

Flere sorgforskere peger på, at den sorgramte skifter mellem, hvad de betegner som to spor.

I det ene spor er man præget af smerte over tabet, og bearbejder tabet og erkendelsen. Dette spor betegnes som det "tabsorienterende spor".

I det andet spor forholder man sig til alt dét, som tabet medfører. Det kan typisk være praktiske ting i hverdagen, der skal tages stilling til og andre ændringer i dagligdagen. Dette spor betegnes som det "genindførende spor".

Forskerne beskriver, at den sorgramte skifter imellem disse to spor - i starten mange gange dagligt, senere i forløbet med længerevarende mellemrum. Over tid vil det genindførende spor blive dominerende, men smerte og sorgfølelse over tabet vil dukke op med forskellige mellemrum.

Der kan ikke sættes tid på en sorgproces, idet den er individuel og afhængig af relationen til afdøde.

Pårørende og venner har ofte svært ved at gætte, hvad du har brug for. Fortæl derfor hvad du gerne vil have hjælp til. Dette kan f. eks. være forskellige praktiske ting eller bare at være sammen med og blive lyttet til.

Hvis man føler behov for hjælp til psykiske

eller fysiske symptomer, kan man altid kontakte sin egen læge. Her kan samtale og evt. medicin i en periode være en mulighed. Lægen kan også henvise til andre f.eks. psykolog.

Andre former for hjælp

- Din præst (find din lokale præst på www.sogn.dk).
- Selvhjælpsgrupper (søg på nettet eller spørg din læge eller præst).
- Sorggrupper (søg på nettet eller spørg din læge eller præst)
- Sygehuspræsten Tlf. 7918 2070

Litteratur

- Davidsen-Nielsen M, Leick N (2004). Den nødvendige smerte om tab, sorg og adskillelsesangst. København: Gyldendal Akademisk.
- Guldin, Mai-Britt. Tab og sorg- en grundbog for professionelle. Hans Reitzels forlag.
- O'Connor, M. (2006). Sorg som en to-sporet proces.
- Omsorg: Nordisk tidsskrift for palliativ medicin, vol. 23 nr. 1, s. 3-8.
- Trap, L (2016). Sorg Den dybeste ære glæden kan få. København: Eksistensen.
- Sundhedsloven kap. 55 paragraf 179
- Sundhedsloven kap. 56 paragraf 184-185-186-187.

Sydvestjysk Sygehus
Finsensgade 35. 6700 Esbjerg
Tlf. 7918 2000
www.sydvestjysksygehus.dk